

[Poul Dam.]

rekte tilskud under den nuværende prissituation. Her kan spares trecifrede millionbeløb. Desuden trænger hjemmemarkedssordningen til nybehandling. Hvis priserne blev fastsat på den eneste rimelige måde, nemlig på basis af produktionsprisen i de virkelige effektive landbrugsvirksomheder, ville man opleve en væsentlig nedsættelse af disse priser, og det ville ske på en efter vores mening langt sundere måde end den, som socialdemokratiet har foreslået. Vi foreslår altså både væsentlige besparelser og væsentlige prisnedsættelser, samtidig med at der måske kunne frigøres yderligere arbejdskraft fra landbruget til gavn for den øvrige produktion.

En anden væsentlig arbejdskraftreserve findes på det militære område. De mange unge, der hvert år indkaldes til aftjening af værnepligten enten i militæret eller som civile værnepligtige, berøver samfundet i tusindvis af personer i den mest værdifulde alder. Ganske bortset fra hvad militæret direkte koster staten — og det er jo ikke ukendt, at SF mener, der her er tale om en overflødig udgift — så betyder opretholdelsen af indkaldelserne, navnlig til hæren og til militærnægterlejrene, en sådan beskæring af mængden af ung arbejdskraft, at enhver må kunne se det urimelige heri i den nuværende situation. Også de, der i modsætning til SF antager, at der er mening i at opretholde et forsvarsapparat, må kunne se det samfundsøkonomisk nødvendige og rimelige i en omlægning, hvorved indkaldelserne skæres meget kraftigt ned. Vi foreslår konkret, at indkaldelserne til hæren, civilforsvaret og militærnægtertjenesten suspenderes i øjeblikket. Vi ønsker dem naturligvis standset fuldstændig på længere sigt, men vi er tilfredse foreløbig med det andet forslag.

SFs hovedbestyrelse pegede for det tredje på behovet for en forenkling af den offentlige administration, hvorved vi naturligvis ikke mener, at den skal blive mindre effektiv, hellere mere effektiv. Og vi har endelig på ny gentaget vort krav om en rationalisering af byggeriet, så der undgås spild af arbejdskraft, og således at byggepriserne sættes effektivt ned.

Der vil i alt dette både være tilskyndelser til og bidrag til besparelser på store områder og væsentlige bidrag til foregølsen af sam-

fundets samlede produktivitet. Det vil alene på disse fire områder være muligt at indhente de 4 pct. af vort samlede forbrug, som i øjeblikket bliver finansieret gennem underskud på betalingsbalancen.

Så er der indkomstpolitikken. Det er til trods for mange ord stadig ikke klart, hvad statsministeren egentlig forestiller sig ved det, og hvis det system af forslag, som jeg har skitseret i det foregående, blev gennemført, var det også temmelig ligegyldigt, for så ville de aktuelle problemer være løst, og der ville være lagt et sundere grundlag for den langtidspolitik, som statsministeren forveksler sine forslag med. Indkomstpolitikken har måske allerede gjort sit indtog. Jeg har i hvert fald hørt om virksomheder, hvor ledelsen har meddelt arbejderne, at den glidende udvikling af lønnen, som lå i overenskomsterne — det er inden for jern- og metalfagene — måtte standse, fordi statsministeren jo den 22. september havde sagt, at nu skulle alle lønstigninger ophøre. Det er interessant, hvis det virkelig er sådan, at man kan foretage indgreb i de bestående overenskomster. Jeg går ud fra, at det ikke er dette, statsministeren har tænkt sig.

Statsministeren taler meget om den sociale balance og om, at der skal være en række foranstaltninger, som angriber indkomstdannelsen i dens forskellige afskygninger. Det punkt, som offentligheden vil fæste sig mest ved, er imidlertid ønskerne om at begrænse lønstigninger såvel i den private sektor som i den offentlige. Det er det store flertal af landets befolkning, som er lønmodtagere, og det er samtidig den gruppe, som fra gammel tid har en begrundet følelse af, at det offentlige altid kender deres adresse, både når det gælder om at opkræve skatter, og når man forsøger på at hindre dem i at sætte indtægterne i vejret. Der er langt mindre tillid til, at det kan lykkes at bremse andre indtægtsstigninger. Man taler nok om udbyttebegrænsning, men alle ved, at en udbyttebegrænsning kun er en midlertidig beskæring af den udbetalte indkomst. Pengene bliver i selskabet og forøger aktiernes værdi, de kommer igen. Beskatning af kapitalgevinster har man jo ikke alt for gode erfaringer med: alle hidtidige forsøg har haft så mange undtagelser og så mange begrænsninger, at det kun er meget få, der tror på,